

3) *Термінологічний словник*

Економіка – комплекс взаємопов'язаних галузей матеріального і нематеріального виробництва в народному господарстві, який забезпечує потреби людей у матеріальних і не матеріальних благах. Словник економічних термінів.

Отже, словники відрізняються не лише за принципами розташування матеріалу, а ще й за загальним та спеціальним значеннями. Наприклад, у енциклопедичному словнику описується поняття, реалія, розкривається значення слова. В тлумачному – до реєстрових слів української мови наводяться відповідники грецькою мовою, надається опис їх значень, тлумачення слів супроводжується прикладами їх використання. Термінологічний словник містить термін певної галузі, надає загальне визначення поняття.

Звичайно, вище зазначені словники не вичерпують усього багатства української лексикографії, а є лише основними сучасними зразками опрацювання слова. «Щодо повноти словників, – говорив М. Рильський, – то слід зазначити, що повний словник будь-якої мови – це ідеал, до якого можна лише прагнути і якого ніколи не можна досягти, бо кожен день і кожна година приносять людям нові поняття».

Бофанова М.В.
НТУ «ХПІ»

ПРАВИЛЬНЕ МОВЛЕННЯ ЯК КРАСА ЛЮДИНИ

Мовлення – це один з найважливіших засобів спілкування. По тому, як людина розмовляє, одразу складається враження про неї. Мовлення людини – це наче її візитна картка, завдяки їй ми легко розуміємо, хто перед нами – дитина чи дорослий, людина з вищою освітою чи безробітний волоцюга, людина чемна чи груба. І культура мовлення є дуже важливою, адже якщо людина говорить з помилками, ставить неправильні наголоси, уживає недоречні слова та слова-паразити, то ми вже не сприймаємо її приязно, не вважаємо культурною.

Я підтримую цю думку, бо у сучасному житті, не відстаючи від темпу технічного прогресу, відбуваються і культурні, і морально-етичні зміни у суспільстві. Одночасно з цим змінюється і наша мова. Проте

яких би змін не зазнавало суспільство чи наука, є деякі аспекти життя, що не повинні зникати чи видозмінюватись.

Я вважаю, що до таких речей слід віднести і культуру мовлення. Ще з прадавніх часів уміння правильно говорити вважалося невід'ємною частиною виховання. У перших навчальних закладах Давньої Греції ораторське мистецтво вважали однією з семи головних наук. Чи можна сказати, що зараз у нашому суспільстві, як і у Давній Греції, культура мовлення знаходиться на належному рівні? Як на мене, ні. Тільки послухайте, як розмовляють люди на вулиці! Багато хто з нас неправильно ставить наголоси у словах, неправильно вимовляє звуки, «ковтає» фрази та частинки слів. От і вимальовується сумна картина, а слід ще згадати про велику кількість ненормативної лексики, яка у деяких горе-ораторів не несе жодного змістовного чи емоційного навантаження, проте вони активно її використовують.

У школі на уроках розвитку зв'язного мовлення я вчилася правильно, зрозуміло висловлюватись, дотримуючись при цьому лаконічності. Іноді ми влаштовували цікаві дискусії на актуальні для нас теми, торкалися навіть філософських питань! На мою думку, такі уроки є дуже корисні і кількість їх потрібно збільшити.

Я спробувала звертати увагу не тільки на зміст висловлювань, а й на мовлення моїх однолітків, родичів та просто людей на вулиці. І одного разу мені здалося, що ми розмовляємо різними мовами! Це так званий сленг. Як влучно помітив Карл Сенберг: «сленг – це мова, що зняла костюм, поплювала на руки та взялася до роботи». Так, але ж іноді люди старшого покоління просто не розуміють своїх онуків. На мою думку, нема нічого поганого в існуванні сленгу. Тому, що молодь користується ним, проте кожен має вміти висловлювати свої думки літературною красивою мовою. Адже використання синонімів, а не звичайних нейтральних слів, робить наше мовлення яскравішим. А людину, яка має гарну вимову, висловлюється ясно та лаконічно, просто приємно слухати. Якщо ж вона каже правильні речі, але має низьку культуру мовлення, з нею важко одразу погодитись, навіть якщо стане терпіння дослухати її рясно пересипану ненормативною лексикою промову до кінця. Є відоме російське прислів'я: «Кто ясно мыслит, тот ясно излагает». Це, безумовно, правильно.

Отже, чистота мовлення є настільки ж очевидною необхідністю, як, наприклад, чистота помешкання. Ніхто ж не буде жити у засміченій

квартирі, якщо можна прибрати в ній та навести лад. Так само кожен має «навести лад» у власних думках і у власному мовленні. Тоді спілкування стане набагато ефективнішим, а головне, набагато приємнішим для всіх нас.

Бочарова В.
НТУ «ХП»

МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ – РЕЗУЛЬТАТ МОЛОДІЖНОЇ МОВОТВОРЧОСТІ

Нові віяння в культурі, соціальний розвиток, технічний прогрес і поширення маскультури вплинули на мову, зумовивши появу в ній великої кількості молодіжних новотворів – сленгізмів, які виконують особливу знакову функцію швидкого семантичного сприймання і розуміння. Існування сленгових утворень доводить, що мова постійно живе і розвивається. За даними останніх досліджень, у підлітковому середовищі ступінь жаргонізації мови перевищує 50% для хлопців та 33% для дівчат, тобто молодіжний сленг наполовину витіснив літературні вирази.

Молодіжний сленг – це соціолект людей у віці 12-25 років. Це, як відомо, найактивніша частина суспільства щодо творчості, зокрема й творчості мовної. Молодіжним сленгом можна вважати сукупність постійно трансформованих мовних засобів високої експресивної сили, що використовуються в спілкуванні молодими людьми або ж синтезовану лексику різних молодіжних груп.

Науковці виокремлюють три типи молодіжної сленгової лексики. Першу групу формують сленгові номінації метафоричного характеру, які називають предмети чи осіб або характеризують їх. Сюди належать загальноновживані слова, що використовуються в новому значенні, наприклад: *валянок* – бездіяльна людина; *балалайка* – балакуча, несерйозна людина; *бацила* – людина, котра заважає кому-небудь, *дятел* – обмежена, дурна людина; *спецназ* – вахтери в гуртожитку; *торба* – кінець; *пурга* – дурниця; *башта* – голова; *антена* – мобільний телефон; *портрет* – обличчя, фізіономія; *розклад* – ситуація, обставини; *напряг* – неприємна ситуація. Тенденція до порівняння чи сприйняття, позначення й оцінювання реалій за допомогою інших реалій є основою формування метафоричних сленгових номінацій на базі власних імен: *альоша* – дурник; *мі-*